

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513212543
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2513212543.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1) A. K. - D., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. D. XXXX/XX, N., zastúpená: RS legal s.r.o., so sídlom M. Waltariho 7, Piešťany, IČO: 36 864 358, 2) K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, N., zastúpený: Mgr. Peter Studený, advokát so sídlom Ul. M. Waltariho 7, Piešťany, o zaplatenie 18.611,91 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 1) a 2) proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 15C/106/2014-392 zo dňa 21. júla 2020, v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel, vo výroku I. a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania vo výroku III., takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti potvrdzuje s tým, že výrok rozsudku správne znie: Žalovaní 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 10.611,48 eura s 5% s úrokom z omeškania ročne od 08.08.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovaných 1) a 2) zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 10.611,48 eura s 5% úrokom z omeškania ročne od 08.08.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného; výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1) a 2) v rozsahu 14,02 %.

2. Rozsudok po právnej stránke odôvodnil § 488, § 489, § 497, § 52 ods. 2, 3, § 54 ods. 1, 2, § 48 ods. 1, 2, § 457, § 559 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 303, § 293, § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 2 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Vecne argumentoval tým, že z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 31.08.2004 bola medzi žalobcom, dlžníkom W. K. - D., žalovanou 1) ako dlžníkom (spoludlžníkom, ďalším dlžníkom) a žalovaným 2) ako ručiteľom uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru dlžníkovi a žalovanej 1) prevodom na účet. Zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovanými je potrebné podľa súdu posúdiť ako zmluvu typovú, a to s odkazom na § 23a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa ako i s poukazom na ust. § 52 ods. 2 a 3 OZ definujúcich spotrebiteľa a dodávateľa. Nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že ide o zmluvu uzatvorenú medzi dodávateľom (žalobca) a spotrebiteľom (žalovanými), táto má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch rovnako a že spotrebiteľ spravdla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač, ide o typickú spotrebiteľskú zmluvu. Navyše takéto posúdenie zmluvy ako spotrebiteľskej nebolo sporným ani medzi sporovými stranami.

Sporným bolo posúdenie právnych účinkov spojených s odstúpením od zmluvy, resp. vznik záväzku na strane žalovaných voči žalobcovi ako veriteľovi.

3. Dokazovaním bolo podľa súdu preukázané, že žalobca listom zo dňa 10.07.2013 odstúpil od predmetnej zmluvy v súlade s čl. VI a VII zmluvy, pričom podľa čl. VII. bod 7 zmluvy odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Vychádzajúc z dátumov doručenia preto odstúpenie od zmluvy bolo účinné dňa 06.08.2013, keďže žalovanej 1) bolo doručené dňa 15.07.2013 a vo vzťahu k žalovanému 2) sa písomnosť považuje za doručenú dňa 06.08.2013, t.j. dňom vrátenia nedoručenej zásielky veriteľovi (žalobcovi) v zmysle čl. VII. bodu 7. zmluvy. Čo sa týka právnych účinkov odstúpenia od zmluvy, tu je potrebné podľa súdu s poukazom na § 54 ods. 1 OZ aplikovať úpravu § 48 ods. 1 a 2 OZ, podľa ktorej odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje a je povinnosťou zmluvných strán v zmysle § 457 OZ vrátiť druhému všetko, čo podľa nej (tejto zrušenej zmluvy) dostal, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie sa (§ 451 ods. 2 OZ), t.j. majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol titulom zrušenia zmluvy.

4. Nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na posúdenie zmluvného úverového vzťahu je však potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie NS SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok NS SR zo dňa 21.04.2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014). Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením § 52 ods. 2 OZ), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premičania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka (je vyjadrením doposiaľ platného pravidla prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky).

5. Z odstúpenia od zmluvy vychádzajúceho z použitia článku VII. Zmluvy a článku XIX bod 2 písm. a) Všeobecných podmienok vyplýva, že žalobca v rozpore s výslovnou právnou úpravou v § 54 ods. 2 OZ aplikoval pri odstúpení od zmluvy § 506 ObZ, namiesto ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich odstúpenie od zmluvy. Žalobca mal možnosť odstúpenia od zmluvy dohodnutú v článku VII. zmluvy, pričom podľa bodu 6. uvedeného článku odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Podľa názoru súdu tieto ustanovenia sú v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa, nakoľko kladú spotrebiteľa do výrazne nevýhodnejšieho postavenia oproti všeobecnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku, v zmysle ktorej sa odstúpením od zmluvy táto zrušuje od počiatku a účastníci zmluvy sú povinní vrátiť druhému len to, čo podľa nej dostali. Z tohto dôvodu podľa názoru súdu nemožno prihliadnuť na ustanovenie článku VII. bod 5 zmluvy a Všeobecných podmienok, ktoré sú v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ustanovené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 OZ), z uvedeného dôvodu nemožno priznať súdnu ochranu takto nevýhodne dohodnutým sankciám zo strany žalobcu. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré napriek odstúpeniu od zmluvy zachováva právo veriteľa na úrok, poplatky, iné príslušenstvo a iné sankcie z titulu porušenia zmluvy, zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane sankcií a príslušenstva popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa uvedenej zmluvnej podmienky dohodnutej medzi stranami sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Žalobca využil právo dohodnuté v zmluve odstúpiť od úverovej zmluvy pre neplnenie zmluvných záväzkov zo strany žalovaných. V článku VII. bod 7 zmluvy sa strany dohodli, že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. V konaní bolo preukázané, že žalobca platne odstúpil od zmluvy listom zo dňa 10.07.2013, účinky odstúpenia od zmluvy nastali dňa 06.08.2013 (z dôvodov súdom vyššie už uvedených).

6. Keďže v danej veci ide spor zo spotrebiteľskej zmluvy, v súlade s § 54 ods. 2 OZ pri povinnej aplikácii § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, pokiaľ nie je účastníkmi dohodnuté inak. Uzatvorená úverová zmluva tak bola odstúpením zo strany žalobcu zrušená od počiatku, čím vznikla na strane žalovaných povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť iba to, čo na základe zmluvy dostali.

7. Súd považoval za preukázané, že žalobca účinne odstúpil od predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 06.08.2013. Vychádzajúc z ustanovení Občianskeho zákonníka, odstúpením bola zmluva zrušená od začiatku a nastúpil medzi sporovými stranami režim bezdôvodného obohatenia. Uplatnený nárok žalobcu teda predstavuje bezdôvodné obohatenie. Výpisom z účtu odstúpeného medziúveru bolo preukázané, že žalobcom poskytnutá, resp. dlžníkmi čerpaná celková suma bola vo výške 13.161,38 eura (dňa 07.09.2004 poskytnutá suma 10.622,05 eura a dňa 06.10.2004 suma 2.539,33 eura) a celková výška úhrad bola v sume 2.549,90 eura. Keďže žalovaná 1) na základe zaniknutej zmluvy získala majetkový prospech, je povinná ho vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia, a to v rozsahu rozdielu medzi sumou čerpanou a sumou už uhradenou. S poukazom na vyššie uvedené je potom žalovaná 1) povinná vrátiť žalobcovi sumu vo výške 10.611,48 eura (ako rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 13.161,38 eura a sumou uhradenou vo výške 2.549,90 eura), vychádzajúc z právnej úpravy ustanovenej v § 457 OZ, podľa ktorej každý z účastníkov zrušenej zmluvy je podľa zákona povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Súd preto žalovanej 1) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi práve sumu 10.611,48 eura predstavujúcu rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru a uhradenou sumou tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti z dôvodu právneho posúdenia nároku žalobcu ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok II. rozsudku).

8. K povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 10.611,48 eura súd zaviazal aj žalovaného 2), ktorému povinnosť vznikla titulom ručiteľského záväzku medzi ním a žalobcom, keď žalovaný 2) sa písomne zaviazal k úhrade dlhu z titulu ručiteľského záväzku, ako ho neuspokoja dlžníci (§ 303 ObZ). Súd povinnosť zaplatiť súdom priznanú istinu s príslušenstvom vo vzťahu k žalovaným určil tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, nakoľko bolo potrebné odlišiť postavenie žalovanej 1) ako dlžníka a postavenie žalovaného 2) ako ručiteľa (vedľajší vzťah).

9. Nakoľko sa žalovaní dostali do omeškania so zaplatením svojho peňažného dlhu, má žalobca nárok aj na úrok z omeškania. Súd priznal žalobcovi ním požadovaný zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, táto sadzba nie je v rozpore s §§ 10c a § 3 ods. 1 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z., pričom tento mu bol priznaný len zo sumy súdom priznanej čiastky vo výške 10.611,48 eura, a to od 08.08.2013 tak ako to požadoval žalobca (podanie zo dňa 08.09.2014 v spojení s uznesením tunajšieho súdu zo dňa 16.03.2016). Dňom 08.08.2013 boli podľa súdu žalovaní preukázateľne v omeškaní s platením dlhu, nakoľko odstúpenie od zmluvy obsahujúcu výzvu na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov sa stalo účinným dňa 06.08.2013.

10. Čo sa týka obrany žalovanej 1) súd uvádza, že nepriaznivá finančná situácia dlžníka nie je zákonným dôvodom na nepriznanie dôvodného nároku na zaplatenie zo strany dlžníka. Navyše uvedený spor sa vedie od roku 2013, žaloba bola žalovanej doručená dňa 26.09.2014, a teda podľa súdu tu vznikol dostatočný časový priestor na zabezpečenie si finančných prostriedkov, ktoré by poslúžili aspoň na čiastočnú úhradu vzniknutého dlhu. Od mesiaca 09/2007 nedošlo ani len k čiastočnej úhrade dlhu. Čo sa týka obrany žalovanej 1) spočívajúcej na tom základe, že z uznesenia Okresného súdu Piešťany sp. zn. 4D/261/2008-229 zo dňa 16.06.2016 vyplýva, dedičské konanie po jej nebohom manželovi (pozn. súdu: dlžníkovi) bolo pre nemajetnosť právoplatne zastavené, a že žalovaná 1) ako pozostalá manželka a zákonná dedička v podiele 1/3 zo zákona zodpovedá za dlhy poručiteľa len do výšky nadobudnutého dedičstva, a keďže žiaden majetok nezdedila, preto si žalobca voči nej nemôže uplatňovať žalovanú istinu v uplatnenom rozsahu, súd uvádza, že s takouto právnou argumentáciou nesúhlasí. Postavenie žalovanej 1) je potrebné odvodiť z predmetnej zmluvy, v ktorej mala žalovaná 1) postavenie spoludlžníka, čo potvrdila samotná žalovaná 1) Správne potom žalobca poukázal na § 293 ObZ, podľa ktorého ak je na to isté plnenie spoločne zaviazaných niekoľko osôb, t.j. v tomto prípade aj žalovaná 1) ako ďalší dlžník, spoludlžník, veriteľ (t.j. žalobca v tomto konaní) môže požadovať plnenie od ktorejkoľvek z nich, t.j. aj od žalovanej 1) V danom prípade sa nejednalo len o dlh poručiteľa, ale aj o dlh na strane žalovanej 1), ktorej uzatvorením predmetnej zmluvy vznikla povinnosť k plneniu, a to bez ohľadu, že sa k poskytnutým finančným prostriedkom nedostala. Súd preto vyhodnotil obranu žalovanej 1) ako nedôvodnú.

11. Čo sa týka obrany žalovaného 2) súd uvádza, že nakoľko sa odstúpením od zmluvy predmetná zmluva o úvere zrušila s účinkami ex tunc, nie je možné sa zaoberať prípadnou nerovnováhou jednotlivých zmluvných ustanovení. Čo sa týka zmeny žaloby, súd uvádza, že právne posúdenie sporu je na súde, nie je povinnosťou žalobcu správne vec právne posúdiť, preto nebolo povinnosťou žalobcu

ani po oboznámení sa s predbežným právnym posúdením súdom procesne navrhovať zmenu žaloby, ktorá ako správne uviedol zástupca žalovaného 2) v spotrebiteľských sporoch (čo je aj tento spor) nie je prípustná (§ 294 CSP).

12. Súd na záver uviedol, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (k tomu ÚS SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09).

13. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalobcovi priznal čiastočný nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1) a 2), pričom pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z § 255 ods. 2 CSP, teda z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu vo veci. Žalobca je tou stranou sporu, ktorá má čiastočný úspech vo veci, pričom k tomu záveru súd dospel na základe toho, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 18.611,91 eura s príslušenstvom, no súdom mu bola priznaná suma 10.611,48 eura s príslušenstvom, čomu zodpovedá úspech žalobcu 57,01 % a úspech žalovaných (neúspech žalobcu) 42,99 %. Čistý úspech žalobcu potom predstavuje 14,02 % (57,01 % - 42,99 %), keď od úspechu žalobcu bolo potrebné odrátať úspech žalovaných. Súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní 1) a 2) prostredníctvom právnych zástupcov. Žalovaná 1) v odvolaní uviedla, že podáva odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. h) CSP teda z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie sa podľa názoru žalovanej 1) nedostatočne vysporiadal so zásadnou námietkou uplatnenou v konaní, že ako vdova po nebohom W. K. - D., dlžníkovi v úverovom vzťahu, bola jedným zo zákonných dedičov a jej dedičský zákonný podiel predstavoval 1/3. V dedičskom konaní bolo preukázané, že dedičstvo po nebohom manželovi bolo predĺžené a to práve v dôsledku niekoľkých úverov a pôžičiek, ktoré nebohý manžel získal počas trvania ich manželstva aj bez súhlasu a vedomia žalovanej 1). Jeden z bankových domov ako úverový veriteľ, ktorý mal zabezpečený úver záložným právom na spoločný byt, zrealizoval výkon záložného práva počas dedičského konania, takže napokon pre nedostatok majetku bolo dedičské konanie uznesením OS Piešťany č. k. 4D/261/2008-229 zo dňa 16.06.2016 zastavené. Ako manželka, spoludlžníčka žalovaná 1) mohla v rámci vyporiadania BSM zodpovedať len za polovicu zostatku nesplatenej časti úveru, ktorý žalovanej 1) a jej manželovi poskytol žalobca (v súlade s § 195 ods. 1 CMP). Vzhľadom na skutočnosť, že z dedičstva po nebohom manželovi žalovaná 1) nezískala nič, nemôže za nebohého manžela zodpovedať za prislúchajúcu časť dlhu v súlade so zásadou, že dedič môže zodpovedať za dlhy poručiteľa len do výšky nadobudnutého dedičstva. Túto obranu súd prvej inštancie neakceptoval a podľa názoru žalovanej 2) svoje rozhodnutie v tejto časti ani riadne nezdôvodnil. Z uvedených dôvodov žalovaná 2) navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu voči žalovanej 1) zamietne a prizná jej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

15. Žalovaný 2) v odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný nesúhlasí s názorom súdu, že obrana žalovaného 2) v spore, týkajúca sa zmeny žaloby je len právnym posúdením sporu, a preto nie je povinnosťou žalobcu správne vec právne posúdiť. Žalovaný 2) sa nestotožňuje s názorom, že nebolo povinnosťou žalobcu ani po oboznámení sa s predbežným právnym posúdením súdu procesne navrhovať zmenu žaloby, ktorá v spotrebiteľských sporoch (čo je aj tento spor) nie je prípustná (§ 294 CSP). Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že v predmetnú zmluvu treba považovať za zmluvu spotrebiteľskú a preto aj na odstúpenie treba aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka § 48 v spojení s § 457 OZ, t. j. odstúpením od zmluvy sa táto od začiatku zrušila a je povinnosťou žalovaných vrátiť bezdôvodné obohatenie vzniknuté z dôvodu odstúpenia od zmluvy. Žalobca si však uplatňuje svoj nárok v tomto konaní voči žalovaným 1) a 2) titulom ustanovení zmluvy o mimoriadnom medzi úvere a stavebnom úvere, a to čl. VII. bod 5. tejto zmluvy (žalobca si naďalej uplatňoval v tomto spore okrem iného aj nárok na rôzne úroky, poplatky...) a podľa § 506 ObZ a nie titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalovaného 2) ide aj o zmenu skutkových okolností, z ktorých vyplýva uplatnený nárok a nie len o zmenu právnej kvalifikácie uplatneného nároku a preto jedine zmenou žaloby mohol žalobca dosiahnuť

úspech v konaní. Pri viazanosti žalobným návrhom (§ 153 ods. 2 OSP v znení účinnom do 30.06.2016 a od 01.07.2016 § 216 ods. 1 CSP) tak bol súd povinný rozhodovať len o pôvodnej žalobe. Nakoľko k zmene žaloby nedošlo resp. za účinnosti Civilného sporového poriadku takáto zmena ani nie je prípustná a súd mohol rozhodovať len o nároku uplatnenom v žalobe, a tento mal z vyššie uvedených dôvodov žalobu zamietnuť. Z uvedených dôvodov žalovaný 2) navrhol, aby súd prvej inštancie rozsudok súdu zmenil a žalobu voči žalovanému 2) zamietol a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100%.

16. Žalobca k vyjadreniu k odvolaniam žalovaných 1) a 2) uviedol, že úverová zmluva bola uzavretá s dlžníkom a žalovanou 1) ako spoludlžníkom. Bez ohľadu na dedičské konanie a vyporiadanie BSM, bol vzťah medzi žalovanou 1) a dlžníkom založený na základe § 293 zák. č. 513/1991 Zb. ObZ, t.j. žalobca je opravený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z dlžníkov tak, ako to uviedol v odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie.

17. Podľa názoru žalobcu k zmene skutkových okolností z ktorých vyplýva uplatnený nárok nedošlo (ako to tvrdí žalovaný 2), keďže právnym základom pre vydanie bezdôvodného obohatenia je práve zmluva o úvere na základe ktorej bol dlžníkovi a žalovanej 1) poskytnutý medziúver vo výške 13.277,56 eura. Z dôvodu, že prišlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, súd na uvedené v súlade s ochranou spotrebiteľa aplikoval § 48 ods. 2 OZ v zmysle ktorého sa zmluva zrušuje od počiatku. Aplikácia uvedeného ustanovenia je v prospech spotrebiteľa. V tejto súvislosti žalobca poukázal na aj uznesenie NS SR zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 5 Cdo/196/2009, v ktorom sa uvádza, že občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (práva pozná súd). Účastníci konania nie sú povinní uplatniť nárok, ani obranu proti nemu, právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriať pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdný nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Prvoinštančný súd sa dostatočne a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie vysporiadal s tvrdeniami žalovaného 2) aj v súlade s ustálenou judikatúrou. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1) a 2) nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

19. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec i správne právne posúdil a v rozsudku poukázal na aplikovateľné rozhodnutia vyšších súdnych autorít. S poukazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku a nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom, ktorí vo svojom odvolaní neuvádzajú žiadne nové podstatné skutkové či právne argumenty než tie, ktoré uviedli už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi náležite vysporiadal. K veci sa považuje za potrebné dodať nasledovné:

20. Žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia spoločne a nerozdielne sumy 18.611,91 eura, so 7,79% úrokom ročne zo sumy 11.630,92 eura od 08.08.2013 do zaplataenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.611,91 eura od 08.08.2013 do zaplataenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 31.08.2004 bola medzi žalobcom ako veriteľom na jednej strane a na druhej strane dlžníkom W. K. -

D., žalovanou 1) ako ďalším dlžníkom (spoludlžníkom) a žalovaným 2) ako ručiteľom uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť dlžníkovi a spoludlžníkovi mimoriadny medziúver pod číslom 2469433 9 02 vo výške 400.000,-Sk (13.277,57 eura), pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver pod číslom 2469433 1 01 vo výške približne 260.000,-Sk. Rovnako nebolo sporné, že dlžník a žalovaná 1) si záväzok z vyššie uvedenej zmluvy nespĺnili, medziúver nesplácali podľa dohodnutých pravidiel, preto žalobca listom zo dňa 10.07.2013 od zmluvy platne odstúpil a požiadal o vrátenie poskytnutých prostriedkov. Žalovaní tiež nenamietali, že z celkovej výšky vyplateného medziúveru v sume 13.161,38 eura (dňa 7.9.2004 v sume 10.622,05 eura a dňa 06.10.2004 v sume 2.539,33 eura) žalovaná 2) a dlžník z uvedenej sumy vrátili 2.549,90 eura (naposledy v mesiaci 09/2007 v sume 256,59 eura). Z uznesenia Okresného súdu Piešťany č.k. 4D/261/2008 - 229, právoplatného dňa 15.07.2016 vyplýva, že osoba dlžníka zo zmluvy o úvere Róbert Michnáč - Buchala dňa 15.11.2006 zomrel, konanie po poručiteľovi bolo zastavené, nakoľko nezanechal žiadny majetok (§ 175h ods. 1 OSP).

21. Súd prvej inštancie žalobe žalobcu čiastočne vyhovel a s prihliadnutím k platnému odstúpeniu od úverovej zmluvy zo strany žalobcu konštatoval, že zmluva sa od počiatku zrušila (§ 48 ods. 2 OZ) a žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 OZ), preto zaviazal žalovaných 1) a 2) na zaplatenie nevrátenej istiny z poskytnutého úveru so zákonným úrokom z omeškania a vo zvyšnej časti uplatnených úrokov a poplatkov žalobu zamietol.

22. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní 1) a 2) v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výroky I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie), preto predmetom prieskumu odvolacieho súdu bola napadnutá vyhovujúca časť rozsudku súdu prvej inštancie. Voči časti rozsudku, ktorou bola žaloba zamietnutá žalobca odvolanie nepodal, nadobudla právoplatnosť, preto predmetom prieskumu odvolacieho súdu nebola.

23. Dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z neprávneho právneho posúdenia), na základe ktorého žalovaná 1) podala odvolanie je vykladaný tak, že nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. opomenul aplikovať príslušnú právnu normu), aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú), obsah právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Žalovaná 2) v odvolaní v podstate namietala pasívnu legitímáciu v spore. Tvrdí že za záväzok svojho zomrelého manžela nezodpovedá, pretože v dedičskom konaní nezdedila žiaden majetok. Za dlhy svojho manžela zodpovedá len do výšky nadobudnutého dedičstva (§ 470 ods. 1 OZ). Súd prvej inštancie pri posudzovaní pasívnej legitímácie žalovanej 1) v spore sa vysporiadal s námietkami žalovanej 1) v bode 54 odôvodnenia rozsudku, s poukazom na aplikáciu § 293 ObZ, pričom uviedol, že zo vzniknutej zmluvy o úvere nešlo o záväzok len manžela žalovanej 1) ale o spoločný záväzok dlžníka (zomrelého manžela) a žalovanej 1) a veriteľ mohol požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie uvedené ustanovenie zákona správne vyložil a aplikoval. Žalovaná 1) v odvolaní poukazuje na § 195 ods. 1 Civilného mimosporového konania, ktorý s prejednávanou vecou žiadnym spôsobom nesúvisí a v prejednávanej vci ho nie je možné aplikovať, pretože sa netýka usporiadania vzťahov manželov s tretími osobami, ale ide o procesnú normu upravujúcu konanie o dedičstve v prípade zániku manželstva smrťou jedného z manželov (v konaní o dedičstve sa vyporiada BSM). Okrem uvedeného žalovaná 1) nepoukazuje na žiadne iné ustanovenia zákonov, ktoré by súd nevzal do úvahy, resp. žalovaná 1) nekonkretizuje, ktoré z uvádzaných ustanovení zákonov súd prvej inštancie nesprávne vyložil a nesprávne aplikoval.

24. Podľa § 293 ObZ, ak je na to isté plnenie spoločne zaviazaných niekoľko osôb, pri pochybnostiach sa predpokladá, že sú zaviazané spoločne a nerozdielne. Veriteľ môže požadovať plnenie od ktorejkoľvek z nich, ale plnenie ponúknuté iným spoločným dlžníkom je povinný prijať.

25. Podľa § 511 ods. 1), 2) a 3) OZ ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

26. Ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

27. Ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

28. Počas konania bolo nesporné, že úverovú zmluvu zo dňa 31.8.2004 (od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok) uzavreli pôvodne W. K. - D. a žalovaná 1), ako manželia. W. K. - D. zomrel XX.XX.XXXX, dedičské konanie po menovanom bolo ukončené uznesením zo dňa 16.06.2016, právoplatným 15.07.2016 (č.l. 158), konane bolo zastavené pre nemajetnosť poručiťľa. Listom zo dňa 10.07.2013 žalobca odstúpil od zmluvy, účinky odstúpenia od zmluvy nastali 06.08.2013 (čo súd prvej inštancie odôvodnil v bode 49 odôvodnenia rozsudku). Žalobca podal žalobu 21.11.2013, v ktorej ako žalovaných označil žalovanú 1) ako spoludlžníčku a žalovaného 2) ako ručiťľa. Z uzavretej zmluvy o úvere je potrebné vyvodiť záver, že išlo o spoločný záväzok žalovanej 1) a jej manžela, ktorý v roku 2006 zomrel, na ktorý je potrebné aplikovať citované ustanovenie § 511 OZ, z ktorého vyplýva aj pasívna legitímácia účastníkov na strane žalovaných (pasívna legitímácia vo všeobecnosti vychádza z hmotnoprávneho vzťahu, od ktorého si žalobca uplatňuje nárok).

29. Spoločný záväzok, kedy na strane dlžníka vystupuje viacero subjektov, môže byť spoločný a nerozdielny (t.j. solidárny), alebo delený. Delenými sú všetky spoločné záväzky s deliteľným plnením, pri ktorých právny predpis, rozhodnutie súdu alebo dohoda účastníkov nestanovuje solidaritu. V prípade delených záväzkov je voči veriteľovi povinný dlžník plniť len svoj vymedzený diel a veriteľ od neho nemôže požadovať viac. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi stranami sporu zo dňa 31.08.2004 však nevyplyva, že by išlo o záväzok delený (a netvrdila to ani žalovaná 1), ale išlo o záväzok solidárny. Ak je záväzok solidárny, veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek zo zaviazaných dlžníkov, ako to uviedol súd prvej inštancie. Ukončené dedičské konanie po niektorom zo solidárne zaviazaných spoludlžníkov (bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú manželmi) na uvedený záver nemá žiaden vplyv. Obchodný zákonník v § 293 až 295 len doplňuje právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Pre vzťahy upravené Obchodným zákonníkom platí v pochybnostiach vyvrátiteľná právna domnienka, že záväzok všetkých dlžníkov je solidárny. Pre riešenie vnútorného vzťahu medzi spoludlžníkmi platí v plnom rozsahu § 511 OZ, pretože Obchodný zákonník neobsahuje žiadne doplňujúce ustanovenia.

30. Z vyššie uvedených dôvodov nie je naplnený odvolací dôvod, na ktorý poukazovala žalovaná 1) že by súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie ustanovenia zákona upravujúcich spoločné záväzky (ako aj ďalšie ustanovenia zákonov upravujúcich spotrebiteľské zmluvy a zmluvy o úvere) správne aplikoval a aj ich správne vyložil.

31. Rovnako nie je správny názor žalovaného 2) vyjadrený v odvolaní, že bolo povinnosťou žalobcu navrhnúť zmenu žaloby, ktorou by sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobca si nárok v konaní voči žalovaným 1) a 2) uplatnil titulom ustanovení zmluvy o mimoriadnom medzi úvere a stavebnom úvere (žalobca si naďalej uplatňoval v tomto spore okrem iného aj nárok na rôzne úroky, poplatky) podľa § 506 ObZ a nie titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalovaného 2) ide aj o zmenu skutkových okolností, z ktorých vyplýva uplatnený nárok a nie len o zmenu právnej kvalifikácie uplatneného nároku a preto jedine zmenou žaloby mohol žalobca dosiahnuť úspech v konaní.

32. Súd prvej inštancie sa v bode 55 (s odkazom na body 4, 6 a 14) odôvodnenia rozsudku správne vysporiadal s argumentáciou žalovaného 2), že nie je viazaný právnym názorom žalobcu, ale len tvrdeným skutkovým stavom. Podľa názoru odvolacieho súdu za rozhodujúce tvrdenia žalobcu je potrebné považovať, že žalovaný 2) ako ručiťľ uzavrel úverovú zmluvu zo dňa 31.08.2004, že žalobca poskytol dlžníkom dohodnuté plnenie a že žalobca od zmluvy odstúpil. Z takto zisteného skutkového

stavu, ktorý žalobca nemenil, neupravoval vychádzal súd prvej inštancie. Uvedené tvrdenia žalobca preukázal listinnými dôkazmi, súd prvej inštancie takto zistený skutkový stav s poukazom na vykonané dokazovanie listinnými dôkazmi vyhodnotil, pričom dospel k záveru, že zmluva o úvere bola uzavretá platne, tiež za platný považoval jednostranný právny úkon žalobcu odstúpenia od zmluvy, konštatoval, že zmluva následkom odstúpenia od zmluvy zanikla (odpočiatku), čo malo za následok, že žalobcovi priznal z uplatneného nároku len časť pozostávajúcu z istiny, ktorú dlžníci do rozhodnutia súdu žalobcovi nevrátili. Či súd prizná žalobcovi uplatnený nárok titulom bezdôvodného obohatenia alebo ho prizná z existujúceho záväzkového vzťahu je vecou právneho posúdenia nároku žalobcu a nie vecou skutkového stavu. Súd bol v prejednávanej veci oprávnený a povinný sa zaoberať z úradnej povinnosti, či právne úkony (zmluva, odstúpenie od zmluvy) sú platné, alebo absolútne neplatné, bol povinný poskytnúť ochranu žalovaným 1) a 2) ako spotrebiteľom a slabšej strane sporu, čo aj urobil a žalobcovi priznal nárok v najnižšej možnej výške pozostávajúcej len z poskytnutej (a nevrátenej) istiny zákonného úroku z omeškania.

33. Z uvedených dôvodov odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil s tým, že vyhovujúci výrok mal správne znieť, že žalovaní 1) a 2) sú povinní zaplatiť dlžnú sumu žalobcovi spoločne a nerozdielne z dôvodu, že ide o solidárny záväzok vyplývajúci priamo z ustanovenia § 511 OZ (ako už bolo vyššie uvedené). Výrok, ktorý uviedol súd prvej inštancie sa používa v prípade, ak z právneho predpisu vyslovene solidarita nevyplýva.

34. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP voči v odvolaní neúspešným žalovaným 1) a 2). Žalobcovi v odvolacom konaní trovy konania nevznikli ani si ich náhradu neuplatnil, preto odvolací súd žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

35. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon _____ pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).